

Klasa: 022-03/13-01/23

Urbroj: 50301-05/25-13-2

Zagreb, 14. veljače 2013.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti životinja, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 – pročišćeni tekst) i članaka 129., 159. i 161. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti životinja, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njenoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeća Europe.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Tihomira Jakovinu, ministra poljoprivrede, Snježanu Španjol, zamjenicu ministra poljoprivrede i dr. sc. Mirjanu Mataušić-Pišl, dr. vet. med., pomoćnicu ministra poljoprivrede.

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
ZAŠTITI ŽIVOTINJA, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, veljača 2013.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI ŽIVOTINJA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavaka 1. i 2. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 – pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Od svog stupanja na snagu, 1. siječnja 2007. godine, Zakon o zaštiti životinja (Narodne novine, broj 135/2006) nije se mijenjao. Sada su promjene u Zakonu potrebne prvenstveno zbog usklađivanja sa sljedećim pravnim aktima Europske unije:

- Direktivom Vijeća 83/129/EEZ od 28. ožujka 1983. o uvozu koža mladunaca određenih vrsta tuljana i proizvoda od njih u države članice (SL L 91, 9. 4. 1983.),
- Uredbom Vijeća (EEZ) br. 3254/91 od 4. studenoga 1991. o zabrani uporabe stupica na području Zajednice i uvođenju na područje Zajednice krzna i proizvoda dobivenih od određenih divljih životinjskih vrsta koje potječu iz zemalja gdje ih love stupicama ili metodama zamki koje ne odgovaraju međunarodnim humanim standardima hvatanja stupicom (SL L 308, 9. 11. 1991.),
- Uredbom (EZ) br. 1523/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2007. kojom se zabranjuje stavljanje na tržište, uvoz u Europsku zajednicu ili izvoz iz Europske zajednice krzna mačaka i pasa i proizvoda koji sadrže takvo krzno (SL L 343, 27. 12. 2007.),
- Uredbom (EZ) br. 1007/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o trgovini proizvodima od tuljana (SL L 286, 31. 10. 2009.),
- Uredbom Vijeća (EZ) br. 1099/2009 od 24. rujna 2009. o zaštiti životinja u vrijeme usmrćivanja (SL L 303, 18. 11. 2009.),
- Uredbom Komisije (EU) br. 737/2010 od 10. kolovoza 2010. o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu Uredbe (EZ) br. 1007/2009 Europskoga parlamenta i Vijeća o trgovini proizvodima od tuljana (SL L 216, 17. 8. 2010.), i
- Direktivom 2010/63/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2010. godine o zaštiti životinja koje se koriste za znanstvene svrhe (SL L 276, 20. 10. 2010.).

U cilju usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s novom Direktivom 2010/63/EU potrebno je izmijeniti terminologiju i zakonske okvire postupka izdavanja odobrenja za provođenje pokusa na životinjama u odnosu na ranije odredbe i zahtjeve prijašnje Direktive Vijeća 86/609/EEZ od 24. studenoga 1986. o usklađivanju zakona i drugih propisa države članice s obzirom na zaštitu životinja koje se koriste u pokusne i druge znanstvene svrhe (SL L 358, 18.12.1986., u daljnjem tekstu: Direktiva 86/609/EEZ). U skladu sa zahtjevima iz nove direktive, pravne i fizičke osobe koje se bave uzgojem, nabavom i korištenjem laboratorijskih i drugih pokusnih životinja morat će napraviti promjene u svojim procedurama. Pokusi se mogu provoditi samo u okviru projekta. Prije početka provođenja pokusa projekti moraju biti ocijenjeni, a zatim na temelju procjene dobivaju od nadležnog tijela odobrenje za provođenje pokusa. U Republici Hrvatskoj je Zakonom o zaštiti životinja

već uspostavljeno Etičko povjerenstvo čija zadaća je i davanje mišljenja o pitanjima etike i zaštite životinja u postupcima upotrebe životinja u pokusima te u obrazovne svrhe. Stoga se provođenje novih zadaća koje proizlaze iz Direktive 2010/63/EU može dodijeliti već postojećem povjerenstvu uz neke dodatne izmjene. Kako će zbog zahtjeva za davanjem mišljenja od strane Etičkog povjerenstva isto morati češće zasjedati predviđa se da će nastati određeni troškovi članova povjerenstva (dnevnica i putni troškovi) te se stoga smatra opravdanim da podnositelji zahtjeva za odobravanjem pokusa snose troškove rada Etičkog povjerenstva.

Lov nedopuštenim stupicama je vrlo okrutan način lova i njihovo korištenje zabranjeno je na području Europske unije kao i uvođenje krzna i proizvoda dobivenih od određenih divljih životinjskih vrsta koje potječu iz zemalja gdje ih love stupicama ili metodama zamki koje ne odgovaraju međunarodnim humanim standardima hvatanja stupicom. S obzirom na okrutne načine usmrćivanja i lova pojedinih vrsta životinja, predložene dopune se odnose i na zabranu uvoza koža i proizvoda od koža mladunaca određenih vrsta tuljana, na promet proizvodima od tuljana, na zabranu uporabe stupica i uvođenje u Republiku Hrvatsku krzna i proizvoda dobivenih od određenih divljih životinja ulovljenih stupicama, kao i na zabranu stavljanja na tržište krzna pasa ili mačaka te proizvoda koji sadrže krzno pasa ili mačaka.

Zbog potrebe usklađivanja sa zakonodavstvom Europske unije potrebno je dodati odredbe kojima će se omogućiti osnova za potpuno preuzimanje zakonodavstva Europske unije kao i propisivanje kaznenih odredbi u dijelu koji se odnosi na korištenje krzna i koža dobivenih od mladunčadi tuljana (usmrćenih na vrlo okrutne načine), stavljanje na tržište proizvoda koji potječu od tuljana ili sadrže takve proizvode. Za europske zemlje je neprihvatljiva praksa korištenja krzna pasa i mačaka jer se te životinje smatraju kućnim ljubimcima pa se posebnim propisom zabranjuje uvođenje na područje Republike Hrvatske proizvoda od krzna pasa i mačaka, kao i onih proizvoda koji sadrže takvo krzno.

Osim u svrhu usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije, predloženim izmjenama i dopunama nastoji se osigurati jasnije tumačenje zakonskih odredbi što je, primjerice, bila osnovna namjera za preciznijim opisom značenja pojma „domaća životinja”. Zakonom o zaštiti životinja je zabranjeno držanje divljih životinja u cirkusima i njihovo nastupanje, a definiranjem pojma „divlje životinje“ (sve životinje, što uključuje i strane životinjske vrste, osim domaćih životinja, kućnih ljubimaca, službenih pasa i konja te radnih životinja) odredilo se koje su to životinje. Međutim, kako su pojedini organizatori cirkuskih predstava tumačili da su domaće životinje ljame i deve te da ih mogu kao dio cirkusa uvesti na područje Republike Hrvatske željelo se pojasniti da se pojam „domaće životinje“ odnosi samo na životinje pripitomljene i udomaćene na području Republike Hrvatske, a ne i na strane životinjske vrste udomaćene u drugim zemljopisnim područjima. Dopunom značenja pojma „domaća životinja” osigurat će se ne samo jasnije tumačenje, već će se, s obzirom na zabranu držanja divljih životinja (u koje se ubrajaju i strane životinjske vrste) u cirkusima i njihovo korištenje u cirkuskim predstavama, poboljšati i zaštita divljih životinja korištenih u cirkuskim predstavama.

Isto tako, predložena je izmjena članka kojim se osniva Povjerenstvo za zaštitu životinja na način da se osnuju dva odbora istoga Povjerenstva i to za kućne ljubimce i farmske životinje, s obzirom da zbog velike različitosti područja isti članovi jednog Povjerenstva ne bi mogli kvalitetno obavljati zadaće određene predloženim izmjenama i dopunama Zakona.

Zakonom o zaštiti životinja je nadležnim tijelima općina ili gradova dana mogućnost da na svom području urede uvjete držanja kućnih ljubimaca, način kontrole njihova razmnožavanja, uvjete i način držanja vezanih pasa te način postupanja s napuštenim i izgubljenim životinjama. Tako je napravljeno zbog velikih razlika u načinu držanja životinja u ruralnim sredinama od načina njihovog držanja u gradovima. Općim aktima tijela jedinica lokalne samouprave određuje se i nadzor nad njihovim provođenjem i to prvenstveno komunalnih redara. Predloženim izmjena i dopunama željelo se jasno odrediti nadležnost nad provedbom općih akata iz članka 58. stavka 4. Zakona o zaštiti životinja te naglasiti da se postupanje veterinarskih inspektora propisuje Zakonom o zaštiti životinja i drugim aktima iz područja veterinarstva.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati novčana sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Temelj za donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku nalazi se u odredbi članka 161. Poslovnika Hrvatskoga sabora, a to je usklađivanje s pravnom stečevinom Europske unije.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI ŽIVOTINJA

Članak 1.

U Zakonu o zaštiti životinja (Narodne novine, broj 135/2006) iza članka 1. dodaje se naslov i članak 1.a koji glase:

„Prijenos propisa Europske unije

Članak 1.a

Ovaj Zakon sadrži odredbe za preuzimanje i provedbu sljedećih akata Europske unije:

- Direktive Vijeća 83/129/EEZ od 28. ožujka 1983. o uvozu koža mladunaca određenih vrsta tuljana i proizvoda od njih u države članice (SL L 91, 9. 4. 1983.),
- Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3254/91 od 4. studenoga 1991. o zabrani uporabe stupica na području Zajednice i uvođenju na područje Zajednice krzna i proizvoda dobivenih od određenih divljih životinjskih vrsta koje potječu iz zemalja gdje ih love stupicama ili metodama zamki koje ne odgovaraju međunarodnim humanim standardima hvatanja stupicom (SL L 308, 9. 11. 1991.),
- Uredbe Vijeća (EZ) br. 1255/97 od 25. lipnja 1997. o kriterijima Zajednice za odmorišta za životinje i izmjeni plana puta iz Dodatka Direktive 91/628/EEC (SL L 174, 2. 7. 1997.),
- Direktive Vijeća 98/58/EZ od 20. srpnja 1998. o zaštiti životinja koje se uzgajaju u svrhu proizvodnje (SL L 221, 8. 8. 1998.),
- Direktive Vijeća 1999/22 od 29. ožujka 1999. o držanju divljih životinja u zoološkim vrtovima (SL L 94, 9. 4. 1999.),
- Direktive Vijeća 1999/74/EZ od 17. srpnja 1999. kojom se određuju minimalni standardi za zaštitu kokoši nesilica (SL L 203, 3. 8. 1999.),
- Direktive Komisije 2002/4/EZ od 30. siječnja 2002. o registraciji gospodarstava koje drže kokoši nesilice obuhvaćenih Direktivom Vijeća 1999/74/EZ (SL L 30, 31. 1. 2002.),
- Uredbe Vijeća (EZ) br. 1/2005 od 22. prosinca 2004. o zaštiti životinja tijekom prijevoza i s prijevozom povezanih postupaka kojom se mijenjaju Direktive 64/432/EEZ i 93/119/EZ i Uredba (EZ) br. 1255/97 (SL L 3, 5. 1. 2005.),
- Direktive Vijeća 2007/43/EZ od 28. lipnja 2007. o određivanju minimalnih pravila za zaštitu pilića koji se uzgajaju za proizvodnju mesa (SL L 182, 12. 7. 2007.),
- Uredbe (EZ) br. 1523/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2007. kojom se zabranjuje stavljanje na tržište, uvoz u Europsku zajednicu ili izvoz iz Europske zajednice krzna mačaka i pasa i proizvoda koji sadrže takvo krzno (SL L 343, 27. 12. 2007.),
- Direktive Vijeća 2008/119/EZ od 18. prosinca 2008. o minimalnim uvjetima za zaštitu teladi (SL L 10, 15. 1. 2009.),

- Direktive Vijeća 2008/120/EZ od 18. prosinca 2008. o minimalnim uvjetima za zaštitu svinja (SL L 47, 18. 2. 2009.),
- Uredbe (EZ) br. 1007/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o trgovini proizvodima od tuljana (SL L 286, 31. 10. 2009.),
- Uredbe Vijeća (EZ) br. 1099/2009 od 24. rujna 2009. o zaštiti životinja u vrijeme usmrćivanja (SL L 303, 18. 11. 2009.),
- Direktive 2010/63/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2010. o zaštiti životinja koje se koriste za znanstvene svrhe (SL L 276, 20. 10. 2010.), i
- Uredbe Komisije (EU) br. 737/2010 od 10. kolovoza 2010. o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu Uredbe (EZ) br. 1007/2009 Europskoga parlamenta i Vijeća o trgovini proizvodima od tuljana (SL L 216, 17. 8. 2010.).“.

Članak 2.

U članku 2. stavku 1. iza riječi: „kralježnjake“ briše se točka i dodaju se riječi: „i glavonošce koji se koriste u svrhu znanstvenih istraživanja“.

Dosadašnji stavak 3. briše se.

Dosadašnji stavci 4. i 5. postaju stavci 3. i 4.

Članak 3.

U članku 3. točki 5. iza riječi: „pripitomio“ dodaju se riječi: „i udomaćio“.

U točki 7. riječ: „napustila“ zamjenjuje se riječima: „odlutila od“, a riječi: „bez njegove volje“ brišu se.

U točki 12. iza riječi: „napustio“ briše se zarez i dodaju se riječi: „kao i ona koju je napustio zbog više sile kao što su bolest, smrt ili gubitak slobode,“.

U točki 13. riječi: „bez prethodnog omamljivanja“ zamjenjuju se riječima: „u skladu s pravilima vjerskih obreda“.

Točke 14. i 15. mijenjaju se i glase:

„14. *Omamljivanje*: svaki namjerno izazvani proces koji dovodi do gubitka svijesti i osjetljivosti bez boli, uključujući svaki proces koji dovodi do trenutne smrti životinje,

15. *Pokus*: postupak upotrebe životinja u pokusne ili druge znanstvene ili obrazovne svrhe koji životinji može prouzročiti bol, patnju, tjeskobu ili trajno oštećenje u jednakoj ili većoj mjeri od uboda igle izvedenog u skladu s dobrom veterinarskom praksom,“.

Točka 23. mijenja se i glasi:

„23. *Usmrćivanje*: bilo koji namjerno potaknuti postupak koji dovodi do smrti životinje,“.

Iza točke 26. dodaju se točke 27. do 37. koje glase:

„27. *Dobavljač*: svaka fizička ili pravna osoba, osim uzgajivača, koja nabavlja životinje radi njihova korištenja u pokusima ili u znanstvene ili obrazovne svrhe te za rad na izoliranim organima, tkivima i trupovima u tu svrhu usmrćenih životinja,

28. *Korisnik*: svaka fizička ili pravna osoba koja koristi životinje u pokusima,

29. *Načelo 3R*: skup načela zamjene korištenja pokusnih životinja metodama koje ne zahtijevaju njihovu upotrebu, upotrebe što manjeg broja pokusnih životinja i poboljšanje uvjeta uzgoja i nabave pokusnih životinja te provođenja pokusa,

30. *Laboratorijske životinje*: pokusne životinje koje se uzgajaju u svrhu korištenja u pokusima ili u znanstvene ili obrazovne svrhe te za rad na izoliranim organima, tkivima i trupovima u tu svrhu usmrćenih životinja,

31. *Objekt*: svaka instalacija, zgrada, skupina zgrada ili drugi prostori i može uključivati prostor koji nije u potpunosti ograđen ili pokriven te mobilne objekte,

32. *Pokusne životinje*: životinje koje se upotrebljavaju ili su namijenjene upotrebi u pokusu, zajedno s larvalnim oblicima koji se hrane samostalno i fetalnim oblicima sisavaca od zadnje trećine njihova uobičajenog razvoja te životinje koje su na ranijem stupnju razvoja, ukoliko je životinja ostavljena na životu nakon tog razvojnog stupnja, a vjerojatno je da će uslijed provedenih pokusa osjećati bol, patnju, stres ili trajno oštećenje nakon što je dostigla taj razvojni stupanj. Pokusne životinje su i glavonošci koji se koriste ili su namijenjeni korištenju u pokusima.

33. *Projekt*: program rada koji ima definirani znanstveni cilj i uključuje jedan ili više pokusa,

34. *Sputavanje*: primjena bilo koje procedure koja je osmišljena za sputavanje pokreta životinja da bi se pošteđele svake boli koja se može izbjeći, straha ili uznemiravanja kako bi se olakšalo učinkovito omamljivanje ili usmrćivanje,

35. *Uzgajivač laboratorijskih životinja* (u daljnjem tekstu: uzgajivač): svaka fizička ili pravna osoba koja uzgaja, odnosno drži životinje radi njihova korištenja u pokusima ili za upotrebu njihovih tkiva ili organa u znanstvene ili obrazovne svrhe, ili prvenstveno u tu svrhu uzgaja druge životinje,

36. *Vjerski obred*: niz postupaka koji se odnose na klanje životinja, a određeni su vjerom,

37. *Primati koji ne uključuju čovjeka*: vrsta životinja koja uključuje čovjekolike majmune, majmune Starog svijeta i majmune Novog svijeta.“.

Članak 4.

U članku 4. stavku 2. točki 18. iza riječi: „zamke“ dodaju se riječi: „i nedopuštene stupice“.

Iza točke 23. dodaju se točke 24. do 27. koje glase:

„24. stavljati na tržište, uvoziti i izvoziti krzno pasa ili mačaka te proizvode koji sadrže krzno pasa ili mačaka,

25. uvoziti kože i proizvode od kože mladunaca određenih vrsta tuljana u komercijalne svrhe,

26. stavljati u promet proizvode od tuljana suprotno utvrđenim pravilima,

27. uvoditi krzna i proizvode dobivene od određenih divljih životinjskih vrsta koje potječu iz divljine ulovljenih stupicama.“.

Iza stavka 4. dodaju se stavci 5. do 8. koji glase:

„(5) Detaljnija pravila o zabrani stavljanja na tržište, uvoza i izvoza krzna pasa ili mačaka te proizvoda koji sadrže krzno pasa ili mačaka propisuje ministar pravilnikom.

(6) Detaljnija pravila o zabrani uvoza koža i proizvoda od koža mladunaca određenih vrsta tuljana u komercijalne svrhe propisuje ministar pravilnikom.

(7) Detaljnija pravila o zabrani stavljanja na tržište proizvoda od tuljana propisuje ministar pravilnikom.

(8) Detaljnija pravila o zabrani korištenja stupica i uvođenja krzna i proizvoda dobivenih od određenih divljih životinjskih vrsta koje potječu iz divljine ulovljenih stupicama propisuje ministar pravilnikom.“.

Članak 5.

U članku 9. stavku 3. iza točke 9. dodaju se točke 10. do 14. koje glase:

„10. je potrebno u svrhu provođenja pokusa ili obrazovanja na izoliranim organima, tkivima i trupovima u tu svrhu usmrćenih životinja,

11. se provodi u svrhu odstranjivanja suviška jednodnevnih pilića i embrija u jajima,

12. se takav postupak provodi u svrhu dobivanja proizvoda od životinja koje se uzgajaju i drže u svrhu proizvodnje,

13. životinja trpi jaku i neotklonivu bol,

14. je razlog dobrobit životinje.“.

Stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) U slučajevima iz stavka 3. točaka 1. i 2. ovoga članka o usmrćivanju odlučuje posjednik životinje na temelju mišljenja veterinar, a u slučajevima iz točaka 3. do 14. istoga stavka veterinar, osim u slučajevima iz točaka 8., 11., 12. i 13. istoga stavka kada odlučuje posjednik životinje.“.

U stavku 5. točki 2. iza riječi: „svrhu“ dodaje se riječ: „provođenja“, a iza riječi: „pokusa“ dodaju se riječi: „i obrazovanja“.

Iza točke 2. dodaje se nova točka 3. koja glasi:

„3. usmrćivanja životinja za korištenje njihovih organa, tkiva i trupova u svrhu provođenja pokusa ili obrazovanja,“.

Dosadašnje točke 3. i 4. postaju točke 4. i 5.

Članak 6.

U članku 19. stavku 5. riječ: „posebno“ briše se.

Članak 7.

Naslov iznad članka 20. i članak 20. mijenjaju se i glase:

„3. Zaštita životinja koje se koriste u znanstvene svrhe

Članak 20.

- (1) Uzgajivači, dobavljači i korisnici moraju prije započinjanja obavljanja djelatnosti uzgoja, nabave i korištenja pokusnih životinja nadležnom tijelu podnijeti zahtjev za izdavanje rješenja o odobrenju uzgajivača, dobavljača ili korisnika.
- (2) Nadležno tijelo donosi rješenje o odobrenju ako uzgajivač, dobavljač ili korisnik udovoljava propisanim uvjetima za prostore, objekte, opremu, naprave, osposobljenost osoblja, osiguranje veterinarsko-zdravstvene zaštite i njege životinja, uklanjanje nusproizvoda životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi te ako osigura stručnu osobu za dobrobit pokusnih životinja.
- (3) Uzgajivači, dobavljači i korisnici moraju osigurati odgovarajući smještaj i njegu pokusnih životinja, propisano označavanje i identifikaciju pokusnih životinja, vođenje propisanih evidencija i izvješćivanje nadležnog tijela.
- (4) Uzgajivači, dobavljači i korisnici moraju osnovati povjerenstvo za dobrobit životinja čija zadaća je savjetovati osoblje u vezi dobrobiti životinja, nabave i korištenja životinja te provođenja načela 3R. Savjeti, mišljenja i odluke moraju se voditi u pisanom obliku i čuvati najmanje 3 godine.
- (5) Uzgajivači, dobavljači i korisnici moraju u povjerenstvo za dobrobit životinja imenovati veterinaru ili osobu odgovornu za dobrobit životinja, a korisnici moraju imenovati i znanstvenog člana.
- (6) Za svaku značajniju promjenu strukture ili funkcije objekta koja može negativno utjecati na dobrobit životinja, uzgajivač, dobavljač ili korisnik mora podnijeti zahtjev nadležnom tijelu za donošenje rješenja kojim se odobrava takva promjena.
- (7) Ako se tijekom provođenja inspekcijskog nadzora i službene kontrole (u daljnjem tekstu: inspekcijski nadzor) utvrdi da uzgajivač, dobavljač ili korisnik više ne udovoljava propisanim uvjetima, veterinarski inspektor će odrediti mjere i rok za uklanjanje nepravilnosti u skladu s člankom 64. ovoga Zakona. Ako utvrđene nepravilnosti ugrožavaju dobrobit životinja veterinarski inspektor će uzgajivaču, dobavljaču ili korisniku zabraniti rad do uklanjanja nepravilnosti.
- (8) Ako uzgajivač, dobavljač ili korisnik u određenom roku ne ukloni utvrđene nepravilnosti iz stavka 7. ovoga članka, nadležno tijelo će ukinuti rješenje iz stavka 2. ovoga članka.
- (9) Za vrijeme trajanja zabrane obavljanja djelatnosti i po ukidanju rješenja iz stavka 8. ovoga članka, uzgajivač, dobavljač ili korisnik mora na vlastiti trošak osigurati dobrobit životinja.
- (10) Oblik i sadržaj zahtjeva te detaljnije odredbe o postupku izdavanja i ukidanja rješenja iz stavaka 2. i 6. ovoga članka, učestalost i opseg inspekcijskih nadzora te čuvanje rezultata inspekcijskih nadzora, propisuje ministar pravilnikom.“

Članak 8.

Naslov iznad članka 21. briše se, a članak 21. mijenja se i glasi:

„(1) Pokus može provoditi samo korisnik koji je odobren sukladno članku 20. ovoga Zakona i čiji je projekt odobren od nadležnog tijela.

(2) Prije provođenja pokusa korisnik mora nadležnom tijelu dostaviti zahtjev za odobrenje projekta.

(3) Uz zahtjev iz stavka 2. ovoga članka korisnik mora priložiti mišljenje povjerenstva za dobrobit životinja iz članka 20. stavka 4. ovoga Zakona.

(4) Rješenje o odobrenju projekta donosi nadležno tijelo na temelju prethodne procjene projekta i mišljenja Etičkog povjerenstva iz članka 34. ovoga Zakona.

(5) Nadležno tijelo izdaje rješenje o odobrenju projekta u roku od 40 radnih dana od dana zaprimanja urednog zahtjeva. Kad je to opravdano zbog složenosti i višedisciplinarnosti naravi projekta, rok se može produžiti za dodatnih 15 radnih dana, o čemu nadležno tijelo prethodno obavještava podnositelja zahtjeva.

(6) Rješenjem o odobrenju projekta moraju se utvrditi sljedeći podaci: ime i prezime odnosno naziv i sjedište korisnika, ime i prezime osobe odgovorne za provođenje projekta i njegovu usklađenost s odobrenjem projekta, ime i prezime voditelja pokusa, mjesto provođenja projekta, posebni uvjeti pod kojima je dopušteno provoditi pokus te da li je potrebno provesti retroaktivnu procjenu projekta i ako jest, kada.

(7) Odobrenje projekta se izdaje na ograničeno razdoblje s obzirom na svrhu projekta i to najdulje za pet godina.

(8) Za višestruke generičke projekte koje provodi isti korisnik i koji se provode za ispunjavanje zahtjeva određenih posebnim propisima, proizvodnju bioloških pripravaka ili u dijagnostičke svrhe prema utvrđenim metodama izdaje se jedno odobrenje projekta.

(9) Retroaktivnu procjenu projekta provodi nadležno tijelo na temelju dokumentacije korisnika i mišljenja Etičkog povjerenstva.

(10) Oblik i sadržaj zahtjeva iz stavka 2. ovoga članka, osnovne odrednice koje mora sadržavati mišljenje povjerenstva za dobrobit životinja iz stavka 3. ovoga članka, postupak procjene i retroaktivne procjene projekta te detaljnije odredbe o postupku izdavanja rješenja iz stavka 4. ovoga članka, sadržaj dokumentacije iz stavka 9. ovoga članka, propisuje ministar pravilnikom.“

Članak 9.

Naslov iznad članka 22. briše se, a članak 22. mijenja se i glasi:

„(1) Korisnik mora:

1. pokuse provoditi u skladu s rješenjem o odobrenju projekta,

2. osigurati da se pokusne životinje po završetku pokusa liječe ili usmrte ako je isto potrebno zbog dobrobiti životinja,

3. spriječiti uginuće pokusne životinje kao konačni rezultat pokusa ako je moguće i zamijeniti ga prijevremenim usmrćivanjem pokusne životinje,
4. osigurati da se pokusna životinja koja je već bila korištena u jednom ili u više pokusa koristi u novom pokusu samo uz poštivanje propisanih uvjeta, a osobito vezano za težinu prethodnih pokusa i novoga pokusa te zdravstveno stanje pokusne životinje,
5. dostaviti nadležnom tijelu godišnje izvješće o provedenim pokusima,
6. čuvati dokumentaciju o pokusima najmanje pet godina.

(2) Korisnik mora podnijeti nadležnom tijelu zahtjev za odobrenje svake promjene projekta koja može negativno djelovati na dobrobit životinja o kojem nadležno tijelo donosi rješenje.

(3) Nadležno tijelo rješenjem ukida rješenje o odobrenju projekta ako korisnik provodi projekt u suprotnosti s odobrenjem i time ugrožava dobrobit životinja ili ako postupa u suprotnosti s člankom 24. ovoga Zakona. Ako utvrđene nepravilnosti ne ugrožavaju dobrobit životinja, veterinarski inspektor će korisniku odrediti mjere i rok za njihovo uklanjanje u skladu s člankom 64. ovoga Zakona. Ako korisnik u određenom roku ne otkloni utvrđene nepravilnosti nadležno tijelo ukinut će mu rješenje o odobrenju za projekt.

(4) Korisnik može ponovo podnijeti zahtjev za odobrenje projekta tek po isteku tri mjeseca od izvršnosti rješenja o ukidanju odobrenja projekta.“

Članak 10.

Naslov iznad članka 23. briše se, a članak 23. mijenja se i glasi:

„(1) Pokusi se mogu provoditi u svrhu:

1. temeljnih istraživanja,
2. translacijskih ili primijenjenih istraživanja s bilo kojom od sljedećih namjena:
  - zaštita, prevencija, dijagnosticiranje ili liječenje bolesti, lošeg zdravstvenog stanja ili drugih nepravilnosti ili njihovih učinaka kod ljudi, životinja ili biljaka,
  - ocjena, otkrivanje, reguliranje ili promjena fizioloških stanja kod ljudi, životinja ili biljaka, ili
  - dobrobit životinja i poboljšanje proizvodnih uvjeta za životinje koje se uzgajaju i drže za poljoprivredne potrebe,
3. bilo koje namjene iz točke 2. ovoga stavka pri razvoju, proizvodnji ili ispitivanju kvalitete, učinkovitosti i sigurnosti lijekova, prehrambenih proizvoda i hrane za životinje te drugih tvari ili proizvoda,
4. zaštite prirodnog okoliša radi zaštite zdravlja ili dobrobiti ljudi ili životinja,
5. istraživanja usmjerenih na zaštitu vrsta,
6. visokoškolskog obrazovanja, ili izobrazbe za stjecanje, održavanje ili unaprjeđivanje strukovnih vještina,
7. forenzičkih ispitivanja.

(2) Nadležno tijelo potiče razvoj alternativnih pristupa u svrhu osiguranja podataka metodama koje ne uključuju korištenje životinja u pokusima ili koriste manji broj životinja ili koji uključuju manje bolne postupke.

(3) Korisnik mora pri planiranju projekata u obzir uzeti podatke država članica Europske unije prikupljene u pokusima koji su provedeni u skladu s propisima Europske unije. Iznimno, nadležno tijelo može odobriti udvostručavanje pokusa samo ako je isto potrebno za zaštitu javnog zdravlja, sigurnosti ili okoliša.

(4) Pokusima se ne smatraju: neeksperimentalna poljoprivredna praksa, neeksperimentalna klinička veterinarska praksa, veterinarska klinička ispitivanja neophodna za izdavanje odobrenja za stavljanje veterinarsko-medicinskih proizvoda u promet, praksa koja se provodi u svrhu priznatog uzgoja životinja i praksa koja se provodi prvenstveno za potrebe identifikacije životinja.“.

Članak 11.

Članak 24. mijenja se i glasi:

„(1) Pokus se mora provoditi pod sljedećim uvjetima:

1. u okviru odobrenog projekta,
2. u prostorima korisnika, osim ako nadležno tijelo iznimno dozvoli odstupanje na temelju znanstvenih dokaza i spoznaja,
3. na životinjama u općoj ili lokalnoj anesteziji, osim ako je isto neprihvatljivo s obzirom na svrhu pokusa te uz korištenje analgezije ili druge primjerene metode kojom će se patnja i tjeskoba životinja svesti na najmanju moguću mjeru,
4. na laboratorijskim životinjama koje su uzgojene za korištenje u pokusima, osim ako nadležno tijelo iznimno dozvoli odstupanje na temelju znanstvenih dokaza i spoznaja,
5. u skladu s načelom 3R,
6. za skrb o pokusnim životinjama i usmrćivanje pokusnih životinja na mjestu provođenja pokusa mora biti osigurano odgovarajuće obrazovano i osposobljeno osoblje,
7. za učinkovito i nesmetano provođenje pokusa moraju biti osigurane odgovarajuće naprave i oprema.

(2) Pokus nije dopušten:

1. ako su životinje tijekom pokusa izložene dugotrajnoj patnji i tjeskobi koju nije moguće olakšati,
2. ako se u Europskoj uniji priznaje druga metoda ili pokusna strategija za postizanje željenog rezultata koja ne uključuje korištenje živih životinja,
3. za isprobavanja oružja, streljiva ili pripadajućeg pribora i ratne opreme, kozmetičkih preparata, duhanskih ili alkoholnih proizvoda,
4. bez anestezije ako se koriste sredstva za paralizu mišića.

(3) Zabranjeno je provođenje pokusa na ugroženim životinjskim vrstama, na primatima koji ne uključuju čovjeka, na životinjama koje su uzete iz prirodnog okoliša i na napuštenim životinjama, osim ako nadležno tijelo iznimno dozvoli provođenje pokusa na temelju znanstvenih dokaza i spoznaja, u skladu s uvjetima propisanim ovim Zakonom.“.

Članak 12.

Naslov iznad članka 25. briše se, a članak 25. mijenja se i glasi:

„(1) Pravna ili fizička osoba ne može u znanstvene ili obrazovne svrhe koristiti izolirane organe, tkiva i trupove životinja koji su u tu svrhu usmrćeni bez rješenja nadležnog tijela kojim se odobrava njihov rad na izoliranim organima, tkivima i trupovima životinja u znanstvene ili obrazovne svrhe.

(2) Nadležno tijelo donosi rješenje o odobrenju ako pravna ili fizička osoba iz stavka 1. ovoga članka udovoljava propisanim uvjetima za prostore, opremu i tehnička pomoćna sredstva,

izobrazbu i osposobljenost osoblja te uklanjanje nusproizvoda životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi.

(3) Korisnik iz članka 20. stavka 1. ovoga Zakona smatra se odobrenim i za rad na izoliranim organima, tkivima i trupovima životinja u znanstvene ili obrazovne svrhe.

(4) Pravna ili fizička osoba iz stavka 1. ovoga članka mora osigurati odgovarajući smještaj i njegu pokusnih životinja, propisano označavanje i identifikaciju pokusnih životinja te vođenje propisanih evidencija.

(5) Za potrebe postupaka iz ovoga članka mogu se koristiti samo laboratorijske životinje. Iznimno, nadležno tijelo može na zahtjev pravne ili fizičke osobe iz stavka 1. ovoga članka, a na temelju znanstvenih podataka i mišljenja Etičkog povjerenstva iz članka 34. ovoga Zakona, odobriti korištenje i drugih vrsta životinja.

(6) Ne dovodeći u pitanje odredbu stavka 5. ovoga članka, upotreba životinja strogo zaštićenih i ugroženih vrsta uzetih iz prirode za rad na izoliranim tkivima, organima i trupovima u tu svrhu usmrćenih životinja nije dopuštena.

(7) Ako se tijekom provođenja inspekcijskog nadzora utvrdi da pravna ili fizička osoba iz stavka 1. ovoga članka više ne ispunjava uvjete iz stavka 2. ovoga članka, ili ako životinje ne usmrćuje na propisan način, veterinarski inspektor će odrediti mjere i rok za uklanjanje nepravilnosti u skladu s člankom 64. ovoga Zakona. Ako utvrđene nepravilnosti ugrožavaju dobrobit životinja, veterinarski inspektor će pravnoj ili fizičkoj osobi iz stavka 1. ovoga članka zabraniti rad na izoliranim organima, tkivima i trupovima životinja do uklanjanja utvrđenih nepravilnosti.

(8) Ako pravna ili fizička osoba iz stavka 1. ovoga članka u određenom roku ne otkloni utvrđene nepravilnosti iz stavka 7. ovoga članka ili ako postupa suprotno odredbi stavaka 5. ili 6. ovoga članka, nadležno tijelo će rješenjem ukinuti odobrenje iz stavka 1. ovoga članka.“.

Članak 13.

Članak 26. mijenja se i glasi:

„(1) Na pravnu ili fizičku osobu koja uzgaja, nabavlja ili koristi životinje za proizvodnju bioloških pripravaka na odgovarajući način se primjenjuju odredbe članka 20. do 24. ovoga Zakona.

(2) Prije početka korištenja životinja za proizvodnju bioloških pripravaka pravna ili fizička osoba mora podnijeti zahtjev nadležnom tijelu za izdavanje rješenja o odobrenju korištenja životinja za proizvodnju bioloških pripravaka.

(3) Nadležno tijelo donosi rješenje o odobrenju korištenja životinja za proizvodnju bioloških pripravaka na temelju prethodne procjene projekta i mišljenja Etičkog povjerenstva iz članka 34. ovoga Zakona.

(4) Nadležno tijelo može ukinuti rješenje iz stavka 3. ovoga članka pod uvjetima propisanim člankom 22. stavkom 3. ovoga Zakona.“.

Članak 14.

Članak 27. mijenja se i glasi:

„(1) Nadležno tijelo vodi upisnik odobrenih uzgajivača, dobavljača i korisnika, pravnih ili fizičkih osoba odobrenih za rad na izoliranim organima, tkivima i trupovima u tu svrhu usmrćenih životinja te pravnih ili fizičkih osoba odobrenih za korištenje životinja za proizvodnju bioloških pripravaka.

(2) Pravna ili fizička osoba briše se iz upisnika iz stavka 1. ovoga članka rješenjem nadležnog tijela u sljedećim slučajevima:

1. podnošenja zahtjeva za brisanjem iz upisnika,
2. ukidanja rješenja o odobrenju uzgajivača, dobavljača ili korisnika,
3. ukidanja rješenja o odobrenju za rad na izoliranim organima, tkivima i trupovima u tu svrhu usmrćenih životinja,
4. ukidanja rješenja o odobrenju korištenja životinja za proizvodnju bioloških pripravaka.

(3) Sadržaj, oblik i način vođenja upisnika iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar pravilnikom.“.

Članak 15.

Članak 30. mijenja se i glasi:

„(1) Nadležno tijelo na temelju zaprimljenih zahtjeva za odobrenje projekata i godišnjih izvješća korisnika vodi statističku evidenciju.

(2) Skupni statistički podaci o broju i vrstama upotrijebljenih životinja te vrsti pokusa su javni.

(3) Nadležno tijelo na mrežnim stranicama objavljuje netehničke sažetke provedenih projekata uzimajući u obzir zaštitu intelektualnog vlasništva i tajnost podataka.“.

Članak 16.

U članku 31. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Zapisnike iz stavka 1. ovoga članka moraju potpisati osobe iz članaka 28. i 32. stavaka 1. do 4. ovoga Zakona.“.

Članak 17.

Članak 32. mijenja se i glasi:

„(1) Pokuse i postupke pri proizvodnji bioloških pripravaka mogu provoditi veterinari, liječnici, farmaceuti, medicinski biokemičari, stomatolozi, agronomi stočari, biotehnolozi ili biolozi, ako imaju položen ispit za rad sa životinjama.

(2) Kirurške zahvate na životinjama tijekom pokusa i pri proizvodnji bioloških pripravaka mogu provoditi veterinari, ako imaju položen ispit iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, kirurške zahvate tijekom pokusa mogu provoditi i liječnici, farmaceuti, medicinski biokemičari, stomatolozi, agronomi stočari, biotehnolozi ili biolozi i to na laboratorijskim životinjama: mišu, štakoru, zamorcu, zlatnom hrčku, kineskom hrčku, mongolskom skakaču, žabi i zebrici, ako imaju položen ispit iz stavka 1. ovoga članka.

(4) U slučaju kada kirurški zahvat iz stavka 3. ovoga članka ne provodi veterinar, odgovorna osoba za zaštitu životinja mora biti veterinar.

(5) Program ispita iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar pravilnikom.“.

Članak 18.

Iza članka 32. dodaje se članak 32.a koji glasi:

„Članak 32.a

Uvjete za prostore, objekte, opremu, naprave, osposobljenost osoblja, osiguranje veterinarsko-zdravstvene zaštite i njegu životinja, uklanjanje nusproizvoda životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi, dobrobit pokusnih životinja, način uzgoja, držanja, nabave i korištenja pokusnih životinja, popis laboratorijskih životinja, način postupanja sa životinjama prilikom primjene anestezije, obvezu i kriterije razvrstavanja pokusa s obzirom na njihovu težinu, način usmrćivanja životinja, oblik, sadržaj i način vođenja propisanih evidencija, sadržaj i vrijeme čuvanja dokumentacije o pokusima, način izvješćivanja nadležnog tijela, propisuje ministar pravilnikom.“.

Članak 19.

Naslov iznad članka 33. briše se, a članak 33. mijenja se i glasi:

„(1) Osoblje pravnih ili fizičkih osoba iz članka 20. stavka 1., članka 25. stavka 1. i članka 26. stavka 1. ovoga Zakona mora biti, u skladu s poslovima koje obavlja, osposobljeno za provođenje pokusa na životinjama, oblikovanje pokusa i projekata, skrb o životinjama i usmrćivanje životinja.

(2) Osposobljavanje iz stavka 1. ovoga članka provodi se po programu kojega propisuje ministar pravilnikom.“.

Članak 20.

U članku 34. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Etičko povjerenstvo:

1. daje mišljenje iz članka 21. stavka 4. i članka 26. stavka 3. ovoga Zakona s obzirom na opravdanost i opseg predloženog projekta,

2. daje mišljenje o retroaktivnoj procjeni projekta iz članka 21. stavka 9. ovoga Zakona,

3. daje mišljenje iz članka 25. stavka 5. ovoga Zakona s obzirom na znanstvenu opravdanost odstupanja od korištenja laboratorijskih životinja za rad na izoliranim organima, tkivima i trupovima životinjama,

4. daje mišljenje o pitanjima nabave, uzgoja, držanja, skrbi i korištenja životinja u pokusima za koje je izdano rješenje o odobrenju projekta te osiguranje razmjene najboljih praksi,

5. razmjenjuje podatke o radu povjerenstava za dobrobit životinja iz članka 20. stavka 4. ovoga Zakona i procjenama projekta te dobrih praksi u vezi s pokusima unutar Europske unije,

6. izrađuje godišnje izvješće o svome radu koje dostavlja ministru do kraja ožujka tekuće godine za proteklu godinu.“.

Iza stavka 3. dodaju se novi stavci 4. i 5. koji glase:

„(4) Troškove izrade mišljenja iz stavka 3. točaka 1., 2. i 3. ovoga članka snosi podnositelj zahtjeva.

(5) Članovi Etičkog povjerenstva imaju pravo na naknadu za rad u povjerenstvu čiju visinu utvrđuje ministar u skladu s odlukom Vlade Republike Hrvatske.“.

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 6.

Članak 21.

U članku 35. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„(2) Povjerenstvo za zaštitu životinja sastoji se od dva odbora:

- Odbor za zaštitu farmskih životinja
- Odbor za zaštitu kućnih ljubimaca i drugih životinja, osim pokusnih i farmskih životinja.“.

Dosadašnji stavci 2. do 4. postaju stavci 3. do 5.

Članak 22.

U članku 58. stavku 4. riječ: „nadležna“ zamjenjuje se riječju: „predstavnička“, a iza riječi: „gradova“ dodaju se riječi: „u skladu s općim aktima“.

Članak 23.

U članku 60. iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„(3) Nadzor nad provedbom općih akata iz članka 58. stavka 4. ovoga Zakona provodi komunalno redarstvo, odnosno upravno tijelo jedinice lokalne samouprave nadležno za komunalno gospodarstvo, osim ako je zakonom ili posebnim propisima određeno postupanje veterinarskog odnosno stočarskog inspektora.“.

Članak 24.

Iza članka 65. dodaje se članak 65.a koji glasi:

„Članak 65.a

Protiv rješenja nadležnog tijela donesenog na temelju ovoga Zakona nije dopuštena žalba već se može pokrenuti upravni spor.“.

Članak 25.

U članku 66. stavku 1. točke 24., 25., 26., 27., 28. i 31. mijenjaju se i glase:

- „24. postupa protivno odredbi članka 20. stavka 1. ovoga Zakona,
- 25. postupa protivno odredbi članka 20. stavka 3. ovoga Zakona,
- 26. postupa protivno odredbi članka 20. stavaka 4. i 5. ovoga Zakona,
- 27. postupa protivno odredbi članka 20. stavka 9. ovoga Zakona,
- 28. provodi pokuse bez rješenja o odobrenju projekta iz članka 21. stavka 1. ovoga Zakona,
- 31. postupa protivno odredbi članka 22. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona,“.

Iza točke 31. dodaju se točke 32. do 41. koje glase:

- „32. postupa protivno odredbi članka 4. stavka 2. točke 24. ovoga Zakona,
- 33. postupa protivno odredbi članka 4. stavka 2. točke 25. ovoga Zakona,
- 34. postupa protivno odredbi članka 4. stavka 2. točke 26. ovoga Zakona,
- 35. postupa protivno odredbi članka 4. stavka 2. točke 27. ovoga Zakona,
- 36. pokuse provodi protivno odredbi članka 24. ovoga Zakona,
- 37. radi na izoliranim organima, tkivima i trupovima u tu svrhu usmrćenih životinja bez odobrenja nadležnog tijela iz članka 25. stavka 1. ovoga Zakona,
- 38. za rad na izoliranim organima, tkivima i trupovima u tu svrhu usmrćenih životinja upotrijebi druge životinjske vrste bez odobrenja nadležnog tijela iz članka 25. stavka 5. ovoga Zakona,
- 39. postupa protivno odredbi članka 25. stavka 6. ovoga Zakona,
- 40. postupa protivno odredbi članka 26. stavka 2. ovoga Zakona,
- 41. osoblje iz članka 20. stavka 1., članka 25. stavka 1. i članka 26. stavka 1. ovoga Zakona nije osposobljeno u skladu s člankom 33. ovoga Zakona.“.

Članak 26.

U članku 67. stavku 1. točke 26. do 31. mijenjaju se i glase:

- „26. obavlja djelatnost protivno uvjetima propisanim odredbom članka 4. stavka 5. ovoga Zakona,
- 27. obavlja djelatnost protivno uvjetima propisanim odredbom članka 4. stavka 6. ovoga Zakona,
- 28. obavlja djelatnost protivno uvjetima propisanim odredbom članka 4. stavka 7. ovoga Zakona,
- 29. koristi stupice i obavlja djelatnost protivno uvjetima propisanim odredbom članka 4. stavka 8. ovoga Zakona,
- 30. postupa protivno odredbi članka 20. stavka 6. ovoga Zakona,
- 31. postupa protivno odredbama propisa iz članka 32.a ovoga Zakona,“.

U točki 59. riječi: „te ne udovoljava uvjetima propisanim člankom 58. stavkom 4.“ brišu se.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 27.

U cijelom tekstu Zakona o zaštiti životinja (Narodne novine, broj 135/2006) riječi: „Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva“ zamjenjuju se riječima: „Ministarstvo nadležno za poslove poljoprivrede“ u odgovarajućem padežu, a riječi: „ministar poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva“ zamjenjuju se riječima: „minister nadležan za poslove poljoprivrede“ u odgovarajućem padežu.

U cijelom tekstu Zakona naziv: „Uprava za veterinarstvo“ zamjenjuje se riječima: „Uprava nadležna za poslove veterinarstva“ (u daljnjem tekstu: Uprava veterinarstva) u odgovarajućem padežu.

Članak 28.

Postupci započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se u skladu s odredbama Zakona o zaštiti životinja (Narodne novine, broj 135/2006).

Članak 29.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Člankom 1.a navode se svi akti Europske unije s kojima se usklađuje Zakon o zaštiti životinja, a sukladno odredbama Odluke o instrumentima za usklađivanje zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije (Narodne novine, broj 93/2011).

Uz članak 2.

Područje primjene Zakona o zaštiti životinja se dopunjuje za potrebe preuzimanja i implementacije Direktive 83/129/EEZ o uvozu koža mladunaca određenih vrsta tuljana i proizvoda od njih u države članice (u daljnjem tekstu: Direktiva 83/129/EEZ), Uredbe Vijeća (EEZ-a) br. 3254/91 o zabrani uporabe stupica na području Zajednice i uvođenju na područje Zajednice krzna i proizvoda dobivenih od određenih divljih životinjskih vrsta koje potječu iz zemalja gdje ih love stupicama ili metodama zamki koje ne odgovaraju međunarodnim humanim standardima hvatanja stupicom (u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 3254/91), Uredbe (EZ) br. 1523/2007 Europskog parlamenta i Vijeća kojom se zabranjuje stavljanje na tržište, uvoz u Europsku zajednicu ili izvoz iz Europske zajednice krzna mačaka i pasa i proizvoda koji sadrže takvo krzno (u daljnjem tekstu: Uredba 1523/2007/EZ), Uredbe (EZ) br. 1007/2009 o trgovini proizvodima od tuljana (u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 1007/2009), Uredbe (EZ) br. 1099/2009 o zaštiti životinja u vrijeme usmrćivanja (u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 1099/2009), Uredbe Komisije (EU) br. 737/2010 o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu Uredbe (EZ) br. 1007/2009 Europskoga parlamenta i Vijeća o trgovini proizvodima od tuljana (u daljnjem tekstu: Uredbe (EU) br. 737/2010) i Direktive 2010/63/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2010. godine o zaštiti životinja koje se koriste za znanstvene svrhe (u daljnjem tekstu: Direktiva 2010/63/EU).

Područje primjene ovoga Zakona na životinje kralježnjake jednako je kao i u zakonodavstvu zemalja članica Europske unije, a glavonošci su još posebno zaštićeni i propisima o zaštiti životinja koje se koriste u pokusima.

Uz članak 3.

Najviše promjena i dopuna u ovom članku odnosi se na pojmove na području zaštite životinja koje se koriste u znanstvene svrhe, a preuzete su iz Direktive 2010/63/EU te na pojmove na području zaštite životinja za klanje koji su preuzeti iz Uredbe (EZ) br. 1099/2009.

U Direktivi 2010/63/EU umjesto pojma „pokus“ koristi se pojam „postupak“ iz razloga jer se smatra da riječ postupak ima manje negativan prizvuk kad se govori o pokusima. S obzirom da riječ „postupak“ ima u hrvatskom jeziku sasvim drugo značenje zadržan je pojam „pokus“ što je i u skladu s pojmom „pokusne životinje“ te se isti ponovo definiraju u skladu s odredbama Direktive 2010/63/EU.

Direktiva također uvodi novu terminologiju u ovom području: „projekt, odobrenje projekta, laboratorijske životinje, uzgajivač, dobavljač i korisnik“.

„3R načelo“ je jedno od temeljnih načela za zaštitu životinja koje se koriste u pokusima. „3R“ (ili „RRR“) označava: „replacement, refinement, reduction“ odnosno zamjenu, poboljšanje i smanjenje broja korištenih životinja u pokusima. Načelo se zalaže za korištenje metoda u kojima se životinje ne koriste. Ako to nije moguće, metodu treba prilagoditi tako da se što

više smanji patnja životinja, a ako to nije moguće, treba smanjiti broj životinja u pokusima na najmanji potreban broj kako bi se osiguralo odgovarajuće rezultate.

Dio pojmova se odnosi na obredno klanje te se isti ponovo definiraju u skladu s odredbama Uredbe (EZ) br. 1099/2009. Između ostalog, promjena je u pojmu „obredno klanje“ koje se ne mora izvoditi bez omamljivanja već se provodi u skladu s odlukom vjerske zajednice.

Dopunjuje se pojam „domaća životinja“ s ciljem razlikovanja domaćih životinjskih vrsta na području Republike Hrvatske od domaćih životinjskih vrsta na drugim zemljopisnim područjima.

U značenju pojma „izgubljena životinja“ riječ: „napustila“ zamijenjena je riječima: „odlutala od“, a riječi: „bez njegove volje“ su brisane.

Pojam „napuštena životinja“ dopunjen je slučajevima napuštanja životinja uslijed više sile kao što su bolest, smrt ili gubitak slobode posjednika životinje koji su česti u praksi.

Uz članak 4.

Uređuje se stavljanje na tržište koža i proizvoda od koža mladunaca određenih vrsta tuljana, promet proizvodima od tuljana, uporaba stupica i uvođenje u Republiku Hrvatsku krzna i proizvoda dobivenih od određenih divljih životinja ulovljenih stupicama kao i stavljanje na tržište krzna pasa ili mačaka te proizvoda koji sadrže krzno pasa ili mačaka.

Uz članak 5.

U dijelu zaštite životinja pri usmrćivanju dodaju se odredbe kojima se dopušta usmrćivanje životinja za potrebe dobivanja organa i tkiva za pokusne svrhe kao i za potrebe obrazovanja u skladu sa zahtjevima Direktive 2010/63/EU, usmrćivanje suviška jednodnevnih pilića i embrija u jajima u skladu sa zahtjevima Uredbe (EZ) br. 1099/2009 o zaštiti životinja u vrijeme usmrćivanja, usmrćivanje životinja koje trpe jaku i neotklonivu bol kao i usmrćivanje životinja zbog razloga dobrobiti životinja.

Uz članak 6.

Uređuje se odobravanje klaonica za obredno klanje.

Uz članke 7., 8. i 9.

Promjene članaka 20., 21. i 22. nastale su zbog obveze preuzimanja Direktive 2010/63/EU o zaštiti životinja koje se koriste za znanstvene svrhe.

Člankom 20. propisuje da uzgajivač, dobavljač i korisnik moraju biti odobreni te se propisuju uvjeti, postupak izdavanja i ukidanja rješenja o odobrenju.

Člankom 21. propisuje se odobrenje projekta budući da pokus mogu provoditi samo odobreni korisnici čiji je projekt odobren od nadležnog tijela na temelju prethodne procjene projekta uz mišljenje Etičkog povjerenstva. Rok od 40 radnih dana od dana zaprimanja urednog zahtjeva za donošenje odluke o zahtjevu za odobrenje projekta te uvjeti pod kojim se taj rok može produžiti za dodatnih 15 radnih dana preuzet je iz članka 41. Direktive 2010/63/EU.

Člankom 22. propisane su obveze korisnika te uvjeti i postupak ukidanja odobrenja projekta.

Uz članak 10.

Člankom 23. propisuje se u koju svrhu se pokusi mogu provoditi te koje uvjete moraju osigurati pravne i fizičke osobe da bi se pokusi mogli provoditi na propisani način.

Nadalje, potiče se razvoj alternativnih metoda koje uključuju načelo 3R, odnosno koje ne uključuju korištenje životinja ili uključuju manje životinja ili manje bolne postupke.

Naglašava se važnost prihvaćanja podataka iz država članica Europske unije prikupljenih u postupcima koji su provedeni u skladu s propisima Europske unije, sukladno članku 46. Direktive 2010/63/EU, a u svrhu izbjegavanja udvostručavanja pokusa. Propisuje se i kada je moguće udvostručavanje pokusa tj. ponovno provođenje pokusa za koje već postoje podaci.

Propisuje se i što se ne smatra pokusom.

Uz članak 11.

Člankom 24. propisuju se uvjeti pod kojima se može provoditi pokus te kada pokus nije dopušten, odnosno kada je zabranjen.

Uz članak 12.

Člankom 25. uređuje se znanstveno istraživački rad na izoliranim organima, tkivima i trupovima u tu svrhu usmrćenih životinja kao i njihovo korištenje u svrhe obrazovanja. Pravne i fizičke osobe za takve poslove moraju biti odobrene od strane nadležnog tijela koje o istome vodi evidenciju. Za navedene svrhe se mogu koristiti samo laboratorijske životinje osim ako nadležno tijelo na temelju znanstvenih podataka i mišljenja Etičkog povjerenstva odobri upotrebu drugih vrsta životinja. Izuzetak se odnosi na obrazovne svrhe za koje je zabranjena upotreba određenih vrsta životinja.

Ovaj se članak odnosi samo na zaštitu životinja koje se usmrćuju isključivo u svrhu korištenja njihovih tkiva, organa i trupova te se ne odnosi na životinje zaklane za prehranu ljudi.

Ovim se člankom propisuje postupak odobrenja za one pravne i fizičke osobe koje ispunjavaju propisane uvjete kao i mogućnost ukidanja odobrenja kad pravna ili fizička osoba više ne ispunjava uvjete. Odobreni korisnik iz članka 20. smatra se odobrenim i za rad na tkivima, organima i trupovima životinja u tu svrhu usmrćenih životinja.

Uz članak 13.

Člankom 26. propisuju se obveze pravnih ili fizičkih osoba koje se bave uzgojem, nabavom i korištenjem životinja u svrhu proizvodnje bioloških pripravaka, kao i postupak izdavanja rješenja o odobrenju korištenja životinja za proizvodnju bioloških pripravaka.

Upućuje se na analognu primjenu odredbi Zakona koje se odnose na uzgajivača, dobavljača i korisnika, s obzirom na uvjete, obveze i postupak njihova odobravanja, odobravanja projekta i provedbe pokusa.

Uz članak 14.

Člankom 27. propisuje se obveza nadležnog tijela da vodi upisnik odobrenih uzgajivača, dobavljača i korisnika, pravnih ili fizičkih osoba odobrenih za rad na izoliranim organima,

tkivima i trupovima u tu svrhu usmrćenih životinja te pravnih ili fizičkih osoba odobrenih za korištenje životinja za proizvodnju bioloških pripravaka.

Propisuju se uvjeti pod kojima se pravne ili fizičke osobe brišu iz upisnika nadležnog tijela.

Uz članak 15.

Člankom 30. propisuje se obveza nadležnom tijelu da vodi statističku evidenciju i objavljuje netehničke sažetke projekata uzimajući u obzir zaštitu intelektualnog vlasništva i tajnost podataka.

Uz članak 16.

U članku 31. propisuje se koje osobe trebaju potpisati zapisnike o tijeku vođenja pokusa.

Uz članak 17.

U članku 32. propisuje se koje struke mogu provoditi pokuse kao i kirurške zahvate na životinjama te da isti moraju imati položen ispit za rad sa životinjama.

Uz članak 18.

Člankom 32.a određuje se donošenje posebnog propisa kojim će se dodatno detaljnije urediti obveze kojima moraju udovoljavati uzgajivači, dobavljači i korisnici, pravne ili fizičke osobe odobrene za rad na izoliranim organima, tkivima i trupovima u tu svrhu usmrćenih životinja te pravne ili fizičke osobe odobrene za korištenje životinja za proizvodnju bioloških pripravaka, a vezano za zaštitu pokusnih životinja tijekom njihovog korištenja u znanstvene svrhe.

Uz članak 19.

Člankom 33. propisuje se da osoblje pravnih i fizičkih osoba iz članka 20. stavka 1., članka 25. stavka 1. i članka 26. stavka 1. Zakona treba biti osposobljeno prema programima koje propisuje ministar.

Uz članak 20.

Člankom 34. propisuje se rad Etičkog povjerenstva na način da se Etičkom povjerenstvu dodjeljuju nove zadaće, a osobito pri izdavanju odobrenja projekta u skladu sa zahtjevima Direktive 2010/63/EU.

Uz članak 21.

Člankom 35. postojeće Povjerenstvo za zaštitu životinja dijeli se na dva odbora i to na Odbor za zaštitu farmskih životinja te Odbor za zaštitu kućnih ljubimaca i drugih životinja, osim pokusnih i farmskih životinja, a sve zbog specifičnosti problematike koja zahtijeva i specifično znanje članova Povjerenstva.

Uz članke 22. i 23.

Člankom 58. stavkom 4. određuje se da predstavnička tijela općina ili gradova svojim općim aktima propisuju uvjete i način držanja kućnih ljubimaca, način kontrole njihova razmnožavanja, uvjete i način držanja vezanih pasa te način postupanja s napuštenim i izgubljenim životinjama.

Člankom 60. određuje se obveza nadležnim upravnim tijelima jedinica lokalne samouprave provođenje nadzora nad provedbom općih akata iz članka 58. stavka 4., a postupanje veterinarske inspekcije se određuje zakonom ili posebnim propisom.

U članku 67. stavku 1. točki 59. briše se tekst prema kojem je postupanje u skladu s člankom 58. stavkom 4. bilo u nadležnosti veterinarske inspekcije iako su poslovi bili dodijeljeni tijelima općina ili gradova tako da je sada jasno određena nadležnost nad provođenjem i nadzorom članka 58. stavka 4.

Uz članak 24.

Propisuje se pravna zaštita protiv rješenja nadležnog tijela donesenog na temelju ovoga Zakona.

Uz članke 25. i 26.

Dodaju se nove kaznene odredbe za postupanja protivno odredbama koje se odnose na provođenje pokusa kao i na korištenje krzna i koža dobivenih od mladunaca tuljana, stavljanja na tržište proizvoda koji potječu od tuljana ili sadrže takve proizvode, uvođenja na područje Republike Hrvatske proizvoda od krzna pasa i mačaka te onih proizvoda koji sadrže takvo krzno kao i proizvoda dobivenih od životinja ulovljenih stupicama ili metodama zamki koje ne odgovaraju međunarodnim humanim standardima hvatanja stupicom.

Uz članak 27.

Od stupanja na snagu Zakona o zaštiti životinja, 1. siječnja 2007. godine, naziv nadležnog Ministarstva, ministra i unutarnje ustrojstvene jedinice Ministarstva nadležne za veterinarstvo dva puta je mijenjan. Kako bi se izbjegle eventualne buduće izmjene naziva nadležnog ministarstva i ministra nadležnog za poslove poljoprivrede te uprave nadležne za poslove veterinarstva, predloženo je rješenje kao u članku 27.

Uz članak 28.

Ovim se člankom propisuje da će se postupci započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona završiti po odredbama Zakona o zaštiti životinja (Narodne novine, broj 135/2006).

Uz članak 29.

Ovim se člankom propisuje stupanje na snagu Zakona.

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Područje primjene

Članak 2.

- (1) Ovaj se Zakon primjenjuje na sve životinje kralježnjake.
- (2) Na životinje iz stavka 1. ovoga članka koje su zaštićene prema posebnim propisima primjenjuju se, pored odredaba ovoga Zakona, i propisi o zaštiti prirode.
- (3) Ovaj se Zakon ne primjenjuje na embrionalne i fetalne razvojne stadije životinja.
- (4) Ovaj se Zakon ne primjenjuje na gospodarenje lovištem i divljači, pri čemu se isključuje:
  1. uzgoj i držanje životinja koje se koriste kao pomoć u lovu i
  2. uzgoj i držanje izvan lovišta životinja za potrebe lova.
- (5) Ovaj se Zakon ne primjenjuje na ribolov.

Pojmovi

Članak 3.

U ovom Zakonu pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

1. *Analgezija*: postupak smanjenja ili isključenja osjećaja boli u životinja, koji se provodi sredstvima posebne namjene, a bez gubitka svijesti,
2. *Anestezija*: postupak isključenja osjećaja boli u životinja sredstvima posebne namjene,
3. *Cirkusi i predstave sa životinjama*: predstave koje organiziraju pravne ili fizičke osobe u kojima sudjeluju i životinje, a čiji je cilj zabaviti publiku,
4. *Divlje životinje*: sve životinje, što uključuje i strane životinjske vrste, osim domaćih životinja, kućnih ljubimaca, službenih pasa i konja te radnih životinja,
5. *Domaće životinje*: životinje koje je čovjek pripitomio i koje uzgaja radi proizvodnje hrane, hrane za životinje i nusproizvoda životinjskog podrijetla te u druge gospodarske svrhe,
6. *Doktor veterinarske medicine* (u daljnjem tekstu: veterinar): osoba koja je diplomirala na Veterinarskom fakultetu,
7. *Izgubljena životinja*: ona životinja koja je napustila posjednika bez njegove volje i on je traži,
8. *Klanje*: postupak kojim se uzrokuje smrt životinje njezinim iskrvarenjem,
9. *Kućni ljubimci*: životinje koje čovjek drži zbog društva, zaštite i pomoći ili zbog zanimanja za te životinje.
10. *Ministar*: ministar poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva,
11. *Nadležno tijelo*: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva, Uprava za veterinarstvo,
12. *Napuštena životinja*: ona životinja koju je posjednik svjesno napustio,
13. *Obredno klanje*: klanje životinja bez prethodnog omamljivanja koje obavlja osoba ovlaštena od vjerske zajednice registrirane u Republici Hrvatskoj,
14. *Omamljivanje*: obvezni postupak prije klanja ili usmrćivanja kojim se životinja dovodi u stanje smanjene svijesti,
15. *Pokusi*: jedan ili više postupaka koji se provode na životinji u pokusne svrhe, a koji mogu uzrokovati bol, patnju ili ozljede životinje,
16. *Posjednik*: svaka pravna ili fizička osoba koja je kao vlasnik, korisnik ili čuvar stalno ili privremeno odgovorna za zdravlje i dobrobit životinje,

17. *Prijevoznik*: fizička ili pravna osoba koja obavlja prijevoz živih životinja,
18. *Radne životinje*: psi koji služe kao tjelesni čuvari i čuvari imovine, psi vodiči slijepih i oni koji služe za pomoć, psi tragači i psi koji služe obavljanju drugih poslova, konji i druge životinje kojima se čovjek služi u druge svrhe osim proizvodnje,
19. *Sklonište za životinje*: objekt u kojem se smještaju i zbrinjavaju napuštene i izgubljene životinje gdje im se osigurava potrebna pomoć,
20. *Službeni konji*: konji koji imaju licenciju za rad i služe za obavljanje poslova pojedinih državnih tijela,
21. *Službeni psi*: psi koji imaju licenciju za rad i služe za obavljanje poslova pojedinih državnih tijela,
22. *Strane životinjske vrste*: životinjske vrste koje prirodno ne obitavaju na području Republike Hrvatske,
23. *Usmrćivanje*: postupak koji se obavlja sredstvima i metodama odobrenim u tu svrhu i na propisani način tako da se životinjama prouzroči najmanja moguća bol, patnja i strah,
24. *Veterinarski ured*: područna jedinica Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva, Uprave za veterinarstvo,
25. *Zahvat*: postupak koji dovodi do oštećenja ili gubitka osjetljivog dijela tijela ili promjene u koštanoj strukturi,
26. *Zoološki vrt*: djelatnost pravnih ili fizičkih osoba koje drže domaće i divlje životinje u svrhu prikazivanja u javnosti tijekom najmanje sedam dana godišnje, osim cirkusa, trgovina kućnim ljubimcima, privremenih izložaba životinja, zbirki životinja koje nisu otvorene za javnost, akvarija i terarija koji služe ukrašavanju prostora i objekata za uzgoj životinja.

Zabranjeni postupci u svrhu zaštite životinja

Članak 4.

- (1) Zabranjeno je životinje ubijati, nanositi im bol, patnju i ozljede te ih namjerno izlagati strahu, protivno odredbama ovoga Zakona.
- (2) Zabranjeno je:
1. uzgajati životinje na način da trpe bol, patnju i strah te ih namjerno ozljeđivati, protivno pravilima struke odnosno najnovijim znanstvenim dostignućima,
  2. uvoziti i prodavati životinje koje potječu iz uzgoja iz točke 1. ovoga stavka,
  3. povećavati agresivnost životinja selekcijom ili drugim metodama,
  4. huškati životinje na druge životinje ili čovjeka ili ih dresirati na agresivnost, osim pri dresuri službenih i lovačkih pasa pod vodstvom osposobljenih osoba,
  5. obučavati životinje za borbe, organizirati borbe životinja, osim tradicionalnih natjecanja bikova, ili sudjelovati u njima, posjećivati ih i oglašavati te u vezi s tim organizirati kladenje i sudjelovati u kladenju,
  6. davati žive životinje kao nagrade u igrama na sreću,
  7. koristiti tehničke uređaje, pomoćna sredstva ili naprave kojima se u obliku kazne utječe na ponašanje životinja, uključujući bodljikave ogrlice ili sredstva za dresuru koja uključuju upotrebu električne struje ili kemijskih tvari, osim pri dresuri službenih pasa,
  8. organizirati utrke pasa na tvrdim podlogama,
  9. davati stimulanse ili druge nedopuštene tvari životinjama kako bi se poboljšao njihov nastup na sportskim natjecanjima i na predstavama,
  10. koristiti nedopuštene stimulanse i tvari u svrhu bržeg rasta i prirasta životinja,

11. koristiti životinje za cirkuske i druge predstave, filmska i televizijska snimanja, oglašavanja, izložbe ili natjecanja, ukoliko ih se pri tome prisiljava na neprirodno ponašanje ili se kod životinja izaziva bol, patnja, ozljede ili strah,
  12. prisiljavati životinje na ponašanje koje kod njih izaziva bol, patnju, ozljede ili strah,
  13. izlagati životinje nepovoljnim temperaturama i vremenskim uvjetima, protivno prihvaćenim zoohigijenskim standardima za pojedinu vrstu ili nedostatku kisika, čime se kod životinja uzrokuje bol, patnja, ozljede ili strah,
  14. davati životinjama hranu ili tvari čije uzimanje uzrokuje bol, patnju, ozljede, strah ili smrt,
  15. prisiljavati životinje na uzimanje određene hrane ili tvari, ukoliko to ne odredi veterinar u veterinarsko-zdravstvene svrhe ili ako nije znanstveno opravdano,
  16. zanemarivati životinje s obzirom na njihovo zdravlje, smještaj, ishranu i njegu,
  17. živim životinjama odsijecati osjetljive dijelove tijela, protivno odredbama ovoga Zakona,
  18. upotrebljavati nedopuštene zamke za hvatanje životinja,
  19. hraniti životinje drugim živim životinjama, osim ako je to neizbježno,
  20. upotrebljavati žive životinje kao mamce u lovu,
  21. ograničavati kretanje životinjama na način koji im uzrokuje bol, patnju, ozljede ili strah, protivno odredbama ovoga Zakona,
  22. omamljivati, klati ili ubijati životinje u ritualne svrhe,
  23. uzgajati životinje u svrhu proizvodnje krzna.
- (3) Iznimno od odredbi stavaka 1. i 2. ovoga članka, dopušteni su postupci:
1. koji su primjenjuju iz veterinarsko-zdravstvenih razloga ili se iz drugoga razloga poduzimaju radi zaštite životinja,
  2. koji se provode u svrhu kontrole bolesti ljudi i životinja,
  3. koji se provode u svrhu suzbijanja štetnika,
  4. kontrole kretanja životinja koje se uzgajaju u svrhu proizvodnje upotrebom elektro-šokova te postavljanje električnih ograda za životinje.
- (4) Način dresure službenih pasa i konja propisuje ministar, uz mišljenje ministra nadležnog za unutarnje poslove i ministra nadležnog za obranu.

Zaštita životinja pri usmrćivanju

Članak 9.

- (1) Zabranjeno je životinje usmrćivati protivno odredbama ovoga Zakona.
- (2) Za usmrćivanje životinja koriste se sredstva posebne namjene i propisani postupci.
- (3) Usmrćivanje životinja može se provesti ako:
  1. bi liječenje životinja bilo dugotrajno i povezano s patnjama, a ishod liječenja neizvjestan,
  2. je životinja dostigla visoku starost te joj otkazuju osnovne životne funkcije,
  3. životinja boluje od neizlječive bolesti,
  4. je takav postupak neophodan zbog provođenja mjera za kontrolu bolesti u skladu s propisima iz područja veterinarstva, posebno onih koje mogu ugroziti ljude ili nanijeti velike gospodarske štete,
  5. je životinja opasna za okolinu,
  6. je protekao rok iz članka 57. stavka 4. te u slučaju iz članka 55. stavka 5. i članka 65. stavka 2. ovoga Zakona,
  7. se provodi u svrhu suzbijanja štetnika,
  8. je životinja koja se drži i uzgaja u svrhu proizvodnje bolesna ili ozlijeđena, a nije ju moguće zaklati ili usmrtiti pod nadzorom veterinarara,

9. je potrebno u svrhu obavljanja pokusa na životinjama te u svrhu proizvodnje bioloških pripravaka odnosno nakon obavljenog pokusa ili korištenja životinje za proizvodnju bioloških pripravaka.

(4) U slučajevima iz stavka 3. točaka 1. i 2. ovoga članka o usmrćivanju odlučuje posjednik životinje na temelju mišljenja veterinar, a u slučajevima iz točaka 3. do 9. istoga stavka veterinar, osim u slučaju iz točke 8. istoga stavka kada odlučuje posjednik životinje.

(5) Životinje može usmrtiti samo veterinar ili stručno osposobljen veterinarski tehničar pod nadzorom veterinar, osim u slučajevima:

1. usmrćivanja životinja koje se uzgajaju i drže u svrhu proizvodnje,
2. usmrćivanja životinja u svrhu obrazovanja, izvođenja pokusa te u svrhu proizvodnje bioloških pripravaka,
3. suzbijanja štetnika,
4. usmrćivanja kada je neophodno bez odgađanja usmrtiti životinju koja trpi jaku i neotklonivu bol.

Klanje i usmrćivanje

Članak 19.

(1) Usmrćivanje životinja mora se obavljati bez nepotrebnog nanošenja boli, patnje, ozljeda ili straha u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(2) Premještanje i smještaj te brigu o životinjama u klaonici, sputavanje, omamljivanje te klanje ili usmrćivanje životinja mogu obavljati samo osobe koje su osposobljene za navedene poslove.

(3) Klanje životinja u domaćinstvu mora se obavljati bez nepotrebnog nanošenja boli, patnje, ozljeda ili straha u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(4) Ako pri prisilnom klanju nije moguće omamiti životinju, klanje se izvodi tako da se izbjegne nanošenje nepotrebne boli, patnje, ozljeda ili straha životinjama.

(5) Obredno klanje životinja se obavlja u klaonicama koje je nadležno tijelo posebno odobrilo za tu namjenu.

(6) Uvjete za zaštitu pri klanju i usmrćivanju životinja koje se drže u svrhu proizvodnje kao i uvjete za osposobljavanje osoba koje se brine za životinje u klaonici te sudjeluje u postupku sputavanja, omamljivanja i klanja propisuje ministar.

3. Zaštita životinja koje se koriste u pokusima te za proizvodnju bioloških pripravaka

Članak 20.

(1) Pokuse na životinjama mogu obavljati samo pravne osobe registrirane za obavljanje navedene djelatnosti, i to u svrhu:

1. istraživanja bolesti i tjelesnih tegoba ili prepoznavanja utjecaja fizioloških i patoloških stanja u ljudi ili životinja,
2. istraživanja i razvoja lijekova i ljekovitih pripravaka namijenjenih zaštiti zdravlja ljudi i životinja,
3. ispitivanja u postupku registracije lijekova i ljekovitih pripravaka kako je propisano posebnim propisima,
4. ispitivanja proizvodnih i drugih osobina i načina njihova unapređivanja za životinje u gospodarskom i drugom uzgoju životinja,
5. istraživanja uzroka i posljedica ugrožavanja okoliša,

6. ispitivanja neštetnosti materijala ili proizvoda po ljudsko ili životinjsko zdravlje,
7. temeljnih i primijenjenih znanstvenih istraživanja,
8. obrazovanja.

(2) Pokusi na životinjama iz stavka 1. ovoga članka mogu se odobriti samo ako se svrha istraživanja ne može postići drugim znanstvenim metodama te ako se pretpostavljena bol, patnja ili ozljede životinja mogu etički opravdati očekivanim rezultatima koji su od značenja za ljude ili životinje odnosno znanost.

(3) Posebne uvjete za nastambe i način držanja pokusnih životinja, njihovo označavanje te vrste pokusa koji se obavljaju na životinjama i način njihove prijave te vođenje propisanih evidencija iz članka 30. ovoga Zakona propisuje ministar.

Označavanje

Članak 21.

Životinje koje se koriste za pokuse te za proizvodnju bioloških pripravaka moraju biti označene.

Uzgoj životinja za pokuse te za proizvodnju bioloških pripravaka

Članak 22.

(1) Pravne i fizičke osobe koje uzgajaju životinje za pokuse te za proizvodnju bioloških pripravaka ne mogu započeti obavljati djelatnost bez rješenja o udovoljavanju uvjetima koje donosi nadležno tijelo.

(2) Životinje koje se koriste u pokusima te za proizvodnju bioloških pripravaka moraju potjecati iz registriranih uzgoja, osim ako se radi o divljim životinjama iz prirode.

(3) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, životinje za proizvodnju bioloških pripravaka koje ne potječu iz registriranih uzgoja ili divlje životinje iz prirode mogu se koristiti po dobivanju rješenja nadležnog tijela.

(4) Nadležno tijelo vodi upisnik pravnih i fizičkih osoba iz stavka 1. ovoga članka.

(5) Uvjete za uzgoj životinja iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar.

Zabrana korištenja životinja za pokuse

Članak 23.

Korištenje životinja za pokuse zabranjeno je radi:

1. isprobavanja oružja, streljiva ili pripadajućeg pribora, ratne opreme kao i općih učinaka radijacije,
2. istraživanja ili razvoja duhanskih proizvoda i kemijskih sredstava za pranje i dezinfekciju predmeta opće uporabe,
3. istraživanja ili razvoja sastojaka, kombinacija sastojaka i gotovih kozmetičkih proizvoda,
4. istraživanja učinka alkohola i droga, osim u slučaju kad ne postoje druge znanstvene metode kojima se zamjenjuje korištenje životinja.

Članak 24.

Pokuse na životinjama mogu obavljati visokoškolske i znanstvenoistraživačke ustanove te stručne pravne osobe koje su registrirane za obavljanje pokusa na životinjama, u skladu s odredbama članka 20. do 33. ovoga Zakona, i to uz sljedeće uvjete:

1. da ishod pokusa nije dovoljno poznat, odnosno dostupan ili je ponovno ispitivanje dvostrukim ili ponovljenim pokusom ili drugim istraživanjem neophodno, kad ishod pokusa nije moguće dokazati drugim znanstvenim metodama,
2. da ima zaposlene stručne osobe u skladu s odredbama članka 32. ovoga Zakona,
3. da raspolaže potrebnim prostorom, uređajima, opremom i drugim sredstvima za obavljanje pokusa na životinjama,
4. da raspolaže nastambama i prostorima za životinje tijekom pokusa i da može osigurati propisani način njihova držanja, uključujući njegu, brigu o njima i redovitu veterinarsko-zdravstvenu zaštitu.

Prijava pokusa

Članak 25.

- (1) Prije početka obavljanja pokusa na životinjama potrebno je nadležnom tijelu dostaviti zahtjev za odobrenje obavljanja pokusa na životinjama.
- (2) Uz zahtjev iz stavka 1. ovoga članka mora se priložiti obrazloženje o etičkoj i znanstvenoj opravdanosti obavljanja pokusa.
- (3) Rješenje o odobrenju obavljanja pokusa na životinjama donosi nadležno tijelo uz mišljenje Etičkog povjerenstva iz članka 34. ovoga Zakona.
- (4) U rješenju o odobrenju obavljanja pokusa na životinjama utvrđuje se rok njegova važenja i određuje, na prijedlog podnositelja zahtjeva, voditelj pokusa i njegov zamjenik, voditelj nastambe i njegov zamjenik te odgovorna osoba iz članka 32. stavka 3. ovoga Zakona.

Članak 26.

- (1) Ako se predviđa trajanje pokusa na životinjama dulje od dopuštenog, sedam dana prije isteka odobrenja podnosi se nadležnom tijelu zahtjev za njegovo produljenje.
- (2) Ako se produljuje nekoliko istovrsnih pokusa, dovoljan je jedan zahtjev za produljenje svih pokusa.
- (3) Ako tijekom pokusa dođe do promjene podataka utvrđenih rješenjem iz članka 25. stavka 3. ovoga Zakona, moraju se prijaviti nadležnom tijelu u roku od tri dana.
- (4) Rješenje o odobrenju produljenja pokusa iz stavka 1. ovoga članka te rješenje iz stavka 3. ovoga članka donosi nadležno tijelo.
- (5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka rješenje kojim se odobrava korištenje većeg broja životinja, promjena vrste životinja ili promjena odobrenih pokusnih postupaka donosi nadležno tijelo uz mišljenje Etičkog povjerenstva iz članka 34. ovoga Zakona.

Članak 27.

- (1) Iznimno od odredbe članka 25. stavka 4. te članka 26. ovoga Zakona, nadležno tijelo rješenjem o odobrenju obavljanja pokusa koji se obavljaju u obrazovne svrhe odobrava njihovo obavljanje za akademsku godinu, a predviđeno trajanje pokusa ne može se produljiti.
- (2) Iznimno od odredbe članka 25. stavka 4. te članka 26. ovoga Zakona, nadležno tijelo

rješenjem o odobrenju obavljanja pokusa koji se obavljaju u provedbi projekata odobrenih od tijela državne uprave nadležnog za znanost odobrava njihovo obavljanje za trajanja projekta.

Članak 30.

O obavljenim pokusima na životinjama i provedenim postupcima pri proizvodnji bioloških pripravaka te o broju upotrijebljenih životinja moraju se voditi evidencije koje se jednom godišnje dostavljaju nadležnom tijelu.

Članak 31.

(1) O tijeku pokusa na životinjama te o postupcima proizvodnje bioloških pripravaka moraju se voditi zapisnici.

(2) Zapisnike iz stavka 1. ovoga članka moraju potpisati osobe iz članka 32. stavaka 1. do 3. ovoga Zakona i voditelj pokusa, odnosno voditelj proizvodnje bioloških pripravaka.

(3) Zapisnici iz stavka 1. ovoga članka moraju se čuvati tri godine, a na zahtjev nadležnog tijela moraju se dati na uvid.

Ispit za rad s pokusnim životinjama

Članak 32.

(1) Pokuse na životinjama te postupke pri proizvodnji bioloških pripravaka mogu obavljati veterinari, liječnici, farmaceuti, medicinski biokemičari, stomatolozi, agronomi stočari ili biolozi, ako imaju položen ispit za rad sa životinjama.

(2) Kirurške zahvate na životinjama tijekom pokusa te pri proizvodnji bioloških pripravaka mogu obavljati veterinari, liječnici, farmaceuti, medicinski biokemičari, stomatolozi, agronomi stočari ili biolozi ako imaju položen ispit iz stavka 1. ovoga članka.

(3) U slučaju kada kirurški zahvat iz stavka 2. ovoga članka ne obavlja veterinar, odgovorna osoba za zaštitu životinja mora biti veterinar.

(4) Program ispita iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar.

(5) Ispit iz stavka 1. ovoga članka obavezan je i za:

- osoblje koje na životinjama provodi postupke za proizvodnju bioloških pripravaka,
- voditelje nastambi za životinje koje se koriste u pokusima i nastambi za životinje koje služe za proizvodnju bioloških pripravaka, kao i njihove zamjenike,
- osoblje koje se brine za životinje u objektima za uzgoj životinja koje se koriste u pokusima i za proizvodnju bioloških pripravaka,
- osoblje koje se brine za životinje tijekom njihovog korištenja u pokusima te pri proizvodnji bioloških pripravaka.

Prijava korištenja životinja za proizvodnju bioloških pripravaka

Članak 33.

(1) Prije korištenja životinja za proizvodnju bioloških pripravaka iz članka 22. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona potrebno je nadležnom tijelu dostaviti zahtjev za odobrenje korištenja životinja u navedene svrhe.

(2) Uz zahtjev iz stavka 1. ovoga članka mora se priložiti obrazloženje o etičkoj opravdanosti obavljanja postupka.

(3) Rješenje o odobrenju korištenja životinja za proizvodnju bioloških pripravaka donosi nadležno tijelo uz mišljenje Etičkog povjerenstva iz članka 34. ovoga Zakona, izdaje se za tekuću godinu i ne može se produljiti.

(4) U rješenju iz stavka 3. ovoga članka utvrđuje se rok njegova važenja i određuje, na prijedlog podnositelja zahtjeva, voditelj postupka i njegov zamjenik, voditelj nastambe i njegov zamjenik te odgovorna osoba iz članka 32. stavka 3. ovoga Zakona.

Etičko povjerenstvo

Članak 34.

(1) Etičko povjerenstvo osniva ministar.

(2) Za članove Etičkog povjerenstva imenuju se stručnjaci veterinarske, medicinske, biološke, farmaceutsko-biokemijske i agronomске struke, predstavnici tijela državne uprave nadležnog za znanost i obrazovanje te predstavnici udruga za zaštitu životinja.

(3) Etičko povjerenstvo:

- daje mišljenje o pitanjima etike i zaštite životinja u postupcima upotrebe životinja u pokusima te u obrazovne svrhe,
- predlaže kriterije i daje mišljenja nadležnom tijelu u postupku izdavanja odobrenja za obavljanje pokusa,
- izrađuje godišnje izvješće o svome radu koje dostavlja ministru do kraja ožujka tekuće godine za proteklu godinu.

(4) Etičko povjerenstvo donosi poslovnik o svome radu.

4. Povjerenstvo za zaštitu životinja

Članak 35.

(1) Povjerenstvo za zaštitu životinja (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) osniva ministar.

(2) Članovi Povjerenstva su predstavnici:

1. tijela državne uprave nadležnog za znanost i obrazovanje,
2. tijela državne uprave nadležnog za zaštitu prirode,
3. Veterinarskog fakulteta,
4. Medicinskog fakulteta,
5. Agronomskog fakulteta,
6. Hrvatske veterinarske komore,
7. Hrvatske gospodarske komore
8. Hrvatske obrtničke komore i
9. udruga za zaštitu životinja.

(3) Povjerenstvo:

1. daje mišljenja na prijedloge propisa iz područja zaštite životinja,
2. potiče donošenje odnosno izmjenu propisa iz područja zaštite životinja,
3. je dužno pratiti razvoj znanstvenih i stručnih spoznaja na području zaštite životinja u Republici Hrvatskoj i na području Europske unije te davati prijedloge za poboljšanje zaštite životinja na području Republike Hrvatske,

4. izrađuje godišnje izvješće o svome radu koje dostavlja ministru do kraja ožujka tekuće godine za proteklu godinu,
  5. na zahtjev nadležnih tijela državne uprave daje mišljenja iz područja zaštite životinja.
- (4) Povjerenstvo donosi poslovnik o svom radu.

Poticanje zaštite životinja i nadzor

Članak 58.

- (1) U svrhu obavljanja poslova iz članka 57. stavka 1. točke 6. ovoga Zakona osnivači skloništa za životinje iz članka 56. stavaka 1. i 4. ovoga Zakona dužni su organizirati informacijski centar za napuštene i izgubljene životinje te podatke o životinjama dati na uvid javnosti, ostalim skloništima za životinje na području Republike Hrvatske i nadležnom tijelu.
- (2) Nadležna tijela državne uprave i tijela jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave obvezna su razvijati svijest javnosti, a osobito mladih, o zaštiti životinja.
- (3) Veterinarska inspekcija u svako doba ima pravo pristupa nastambama i prostoru u kojem se životinje drže i pravo kontrole zdravstvenog stanja i uvjeta držanja životinja koje se nalaze u skloništu za životinje.
- (4) Uvjete i način držanja kućnih ljubimaca, način kontrole njihova razmnožavanja, uvjete i način držanja vezanih pasa te način postupanja s napuštenim i izgubljenim životinjama propisuju nadležna tijela općina ili gradova, osim za kućne ljubimce koji pripadaju zaštićenim vrstama u skladu s posebnim propisima.

III. NADZOR NAD PROVOĐENJEM ZAKONA

Nadležna tijela

Članak 60.

- (1) Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega obavlja Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva.
- (2) Inspeksijski nadzor u provođenju ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega provode veterinarski odnosno stočarski inspektori Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva u skladu s ovlastima određenim propisima o veterinarstvu odnosno stočarstvu.

IV. KAZNENE ODREDBE

Članak 66.

- (1) Novčanom kaznom od 50.000,00 do 100.000,00 kn kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:
  1. ubija životinje, nanosi im bol, patnju i ozljede ili ih namjerno izlaže strahu (članak 4. stavak 1.),
  2. uzgaja životinje na način da trpe boli, patnje i strah i namjerno ih ozljeđuje (članak 4. stavak 2. točka 1.),
  3. uvozi i prodaje životinje koje potječu iz uzgoja iz članka 4. stavka 2. točke 1. ovoga Zakona (članak 4. stavak 2. točka 2.),

4. povećava agresivnost životinja selekcijom ili drugim metodama (članak 4. stavak 2. točka 3.),
  5. huška životinje na druge životinje ili čovjeka ili ih dresira na agresivnost osim pri dresuri službenih i lovačkih pasa pod vodstvom osposobljenih osoba (članak 4. stavak 2. točka 4.),
  6. obučava životinje za borbe, organizira borbe životinja ili sudjeluje u njima, posjećuje ih i oglašava te u vezi s tim organizira kladenje i sudjeluje u kladenju (članak 4. stavak 2. točka 5.),
  7. organizira utrke pasa na tvrdim podlogama (članak 4. stavak 2. točka 8.),
  8. daje stimulanse ili druge nedopuštene tvari životinjama kako bi se poboljšao njihov nastup na sportskim natjecanjima i na predstavama (članak 4. stavak 2. točka 9.),
  9. koristi nedopuštene stimulanse i tvari u svrhu bržeg rasta i prirasta životinja (članak 4. stavak 2. točka 10.),
  10. prisiljava životinje na ponašanje koje kod njih očito izaziva bol, patnju, ozljede ili strah (članak 4. stavak 2. točka 12.),
  11. daje životinjama hranu ili tvari čije uzimanje izaziva bol, patnju, ozljede, strah ili smrt (članak 4. stavak 2. točka 14.),
  12. postupa protivno odredbi članka 4. stavka 2. točke 17. ovoga Zakona,
  13. postupa protivno odredbi članka 4. stavka 2. točke 22. ovoga Zakona,
  14. postupa protivno odredbi članka 4. stavka 2. točke 23. ovoga Zakona,
  15. nanosi bol, patnju i ozljedu životinjama pri dresuri (članak 5. točka 3.),
  16. izvodi zahvate na životinjama protivno odredbama članka 8. ovoga Zakona,
  17. usmrćuje životinje protivno odredbama članka 9. ovoga Zakona,
  18. prevozi životinje protivno odredbama članka 12. stavka 2. ovoga Zakona,
  19. obavlja djelatnost protivno odredbi članka 13. točke 1. ovoga Zakona,
  20. postupa protivno odredbama članka 17. ovoga Zakona,
  21. koristi sredstva i postupke za omamljivanje protivno odredbi članka 18. stavka 3. ovoga Zakona,
  22. usmrćuje životinju protivno odredbi članka 19. stavka 1. ovoga Zakona,
  23. se prisilno klanje i obredno klanje obavlja protivno odredbama članka 19. stavaka 4. i 5. ovoga Zakona,
  24. ne ispunjava uvjete propisane odredbama članka 20. stavka 3. ovoga Zakona,
  25. obavlja pokuse protivno odredbama članka 25. stavka 1. ovoga Zakona,
  26. obavlja pokuse protivno odredbama članka 26. stavaka 1., 4. i 5. ovoga Zakona,
  27. obavlja pokuse protivno odredbama članka 27. ovoga Zakona,
  28. postupa protivno odredbi članka 30. ovoga Zakona,
  29. postupa protivno odredbama članka 31. ovoga Zakona,
  30. obavlja pokuse protivno odredbama članka 32. ovoga Zakona,
  31. koristi životinje za proizvodnju bioloških pripravaka bez odobrenja nadležnog tijela (članak 33. stavak 3.).
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 10.000,00 do 15.000,00 kn.
- (3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom od 10.000,00 do 15.000,00 kn.
- (4) Za prekršaj iz stavka 1. točke 1. ovoga članka počinjen na kućnom ljubimcu drugi put, fizičkoj osobi uz novčanu kaznu može se izreći i zaštitna mjera oduzimanja kućnog ljubimca i zabrana nabavljanja druge životinje.
- (5) Za prekršaj iz stavka 1. točke 1. ovoga članka počinjen u obavljanju gospodarske djelatnosti drugi put, pravnim i fizičkim osobama uz novčanu kaznu može se izreći i zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju od godine dana.

Članak 67.

(1) Novčanom kaznom od 30.000,00 do 50.000,00 kn kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. daje žive životinje kao nagrade u igrama na sreću (članak 4. stavak 2. točka 6.),
2. koristi tehničke uređaje, pomoćna sredstva ili naprave kojima se u obliku kazne utječe na ponašanje životinja, uključujući bodljikave ogrlice ili sredstva za dresuru koja uključuju upotrebu električne struje ili kemijskih tvari, osim pri dresuri službenih pasa (članak 4. stavak 2. točka 7.),
3. koristi životinje za cirkuske i druge predstave, filmska i televizijska snimanja, oglašavanja, izložbe ili natjecanja protivno odredbama članka 4. stavka 2. točke 11. ovoga Zakona,
4. izlaže životinje nepovoljnim temperaturama i vremenskim uvjetima, protivno prihvaćenim zoohigijenskim standardima za pojedinu vrstu, ili nedostatku kisika uzrokujući kod životinja bol, patnju, ozljede ili strah (članak 4. stavak 2. točka 13.),
5. postupa protivno odredbi članka 4. stavka 2. točke 15. ovoga Zakona,
6. postupa protivno odredbi članka 4. stavka 2. točke 16. ovoga Zakona,
7. upotrebljava nedopuštene zamke za hvatanje životinja (članak 4. stavak 2. točka 18.),
8. hrani životinje drugim živim životinjama osim ako je to neizbježno (članak 4. stavak 2. točka 19.),
9. upotrebljava žive životinje kao mamce u lovu (članak 4. stavak 2. točka 20.),
10. ograničava kretanje životinjama na način koji im uzrokuje bol, patnju, ozljede ili strah (članak 4. stavak 2. točka 21.),
11. napušta domaću životinju, kućnog ljubimca ili uzgojenu divlju životinju i druge životinje držane pod nadzorom čovjeka (članak 5. točka 1.),
12. uzgojenu ili othranjenu divlju životinju izlaže slobodnoj prirodi ili je ondje naseli, ako nije pripremljena za preživljavanje u takvom životnom prostoru (članak 5. točka 2.),
13. postupa suprotno odredbi članka 6. ovoga Zakona,
14. postupa protivno odredbi članka 7. ovoga Zakona,
15. postupa protivno odredbi članka 10. ovoga Zakona,
16. prevozi životinje protivno odredbi članka 11. stavka 1. ovoga Zakona,
17. prevozi životinje protivno odredbi članka 12. stavka 1. ovoga Zakona,
18. obavlja djelatnost protivno odredbama članka 13. točaka 2. i 3. ovoga Zakona,
19. obavlja djelatnost protivno odredbama članka 14. ovoga Zakona,
20. obavlja djelatnost protivno odredbama članka 15. ovoga Zakona
21. obavlja djelatnost protivno uvjetima propisanim odredbom članka 16. ovoga Zakona,
22. postupa sa životinjama u klaonici protivno odredbama članka 18. stavcima 1. i 2. ovoga Zakona,
23. omamljuje i usmrćuje životinju protivno odredbi članka 19. stavka 3. ovoga Zakona,
24. postupa protivno odredbi članka 19. stavka 5. ovoga Zakona,
25. ne ispunjava uvjete propisane odredbom članka 19. stavka 6. ovoga Zakona,
26. životinje koje se koriste za pokuse i za proizvodnju bioloških pripravaka nisu označene kako je propisano odredbom članka 21. ovoga Zakona,
27. pravne osobe koje uzgajaju životinje za pokuse te za proizvodnju bioloških pripravaka obavljaju djelatnost protivno odredbi članka 22. stavka 1. ovoga Zakona,
28. postupa protivno odredbi članka 22. stavka 2. ovoga Zakona,
29. bez odobrenja koristi životinje za proizvodnju bioloških pripravaka (članak 22. stavak 3.),
30. ne ispunjava uvjete propisane odredbom članka 22. stavka 5. ovoga Zakona,
31. postupa protivno odredbi članka 29. stavka 1. ovoga Zakona,
32. osobe iz članka 37. stavka 1. ovoga Zakona nisu osposobljene ili ne posjeduju jednako vrijedno iskustvo,

33. ne ispunjava propisane uvjete iz članka 37. stavka 4. ovoga Zakona,
  34. postupa protivno odredbama članka 38. ovoga Zakona,
  35. postupa protivno odredbama članka 39. ovoga Zakona,
  36. postupa protivno odredbama članka 40. ovoga Zakona,
  37. nastambe i prostori za smještaj životinja te oprema ne udovoljavaju uvjetima iz članka 41. ovoga Zakona,
  38. postupa protivno odredbi članka 42. ovoga Zakona,
  39. postupa protivno odredbama članka 43. ovoga Zakona,
  40. postupa protivno odredbama članka 44. ovoga Zakona,
  41. ako divlje životinje drži protivno uvjetima propisanim člankom 45. stavkom 1. ovoga Zakona,
  42. postupa s divljim životinjama u prirodi protivno odredbama članka 46. ovoga Zakona,
  43. postupa s divljim životinjama u prirodi protivno odredbama članka 47. ovoga Zakona,
  44. postupa protivno odredbama članka 48. stavaka 1. do 7. ovoga Zakona,
  45. postupa protivno odredbama članka 49. stavka 1. te ne udovoljava uvjetima propisanim člankom 49. stavkom 3. ovoga Zakona,
  46. obavlja djelatnost bez rješenja o udovoljavanju uvjetima iz članka 50. stavka 2. ovoga Zakona,
  47. ne ispunjava uvjete propisane odredbom članka 50. stavka 4. ovoga Zakona,
  48. zoološki vrt obavlja djelatnost bez rješenja (članak 51. stavak 1.),
  49. ne udovoljava uvjetima propisanim člankom 51. stavkom 3. ovoga Zakona,
  50. zoološki vrt postupa protivno odredbi članka 52. stavka 1. ovoga Zakona,
  51. postupa sa životinjama protivno odredbama članka 53. stavcima 1. i 2. ovoga Zakona,
  52. postupa protivno odredbi članka 53. stavka 3. ovoga Zakona,
  53. ne udovoljava uvjetima propisanim odredbom članka 53. stavka 7. ovoga Zakona,
  54. postupa protivno odredbi članka 54. stavka 1. ovoga Zakona,
  55. postupa protivno odredbama članka 55. stavaka 1., 2. i 6. ovoga Zakona,
  56. ne udovoljava uvjetima propisanim odredbom članka 55. stavka 7. ovoga Zakona,
  57. obavlja djelatnost bez rješenja o udovoljavanju uvjetima iz članka 56. stavka 2. ovoga Zakona,
  58. postupa protivno odredbama članka 57. ovoga Zakona,
  59. postupa protivno odredbi članka 58. stavka 1. te ne udovoljava uvjetima propisanim člankom 58. stavkom 4. ovoga Zakona,
  60. ako veterinarskoj inspekciji ne dopusti i ne osigura pristup nastambama i prostorima u kojima se životinje drže te ako ne dopusti kontrolu zdravstvenoga stanja životinja iz članka 58. stavka 3. ovoga Zakona,
  61. postupa protivno odredbama članka 59. stavaka 2. do 4. ovoga Zakona,
  62. obavlja djelatnost bez rješenja iz članka 59. stavka 5. ovoga Zakona,
  63. ne udovoljava uvjetima propisanim člankom 59. stavkom 7. ovoga Zakona.
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 5.000,00 do 10.000,00 kn.
- (3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kn.